СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

LIBRARY OF THE 1929 UNIVERSITY OF ILLINOIS

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 52. Джерзи Сити, Н. Дж., понеділок, 4. березня, 1929. VOL XXXVII. No. 52. Jersey City, N. J., Monday, March 4, 1929. THREE CENTS.

Союзовці! Памятяйте на Ваш найдорожчий скарб -- на Ваші власні діти.

ПРЕЗИДЕНТ КУЛИДЖ ВЖЕ РОЗПРОЩАВСЯ

НЕ ВИГОЛОСИТЬ НІЯКОЇ ПРОМОВИ ДО НАРОДУ. УВАЖАЄ СЕБЕ „СПОКІЙНИМ" ПРЕЗИДЕНТОМ, КОТРИЙ ДАВАВ БИЗНЕСАМ МОЖЛИВІСТЬ СПОКІЙНО РОЗВИВАТИСЯ. ПРОПОНУЮТЬ ЙОМУ НОВЕ ЗАНЯТТЯ — РЕДАКТОРА. БУДУТЬ ЙОМУ ПЛАТИТИ КРОМІ ПЛАТНІ ПО $1.00 ЗА КОЖДЕ НАПИСАНЕ СЛОВО.

ВАШИНГТОН, 2. березня. — Президент Кулидж розпрощався вчора з членами свого кабінету, складаючи всім і кождому зосібна подяку за співробітництво. Кромі цього вручив кождому ще й спеціяльне письмо. Рівнож попрощався президент і представниками преси, котрим щиро дякував за ті приємні хвилі, які пережив з ними. З боку преси відповідав представник часопису „Ди Нью Йорк Таймс". Він просив президента о вибачення, коли преса часами не передавала всього як слід, бо це прямо неможливе. Через поспіх і инші причини трапляються дуже часто неточности, які може були й неприємні для президента, але злої волі тут не було.

Президентови запропоновано вже тепер нове заняття. Ангажують його на редактора Американської енциклопедії з платнею $25,000 на рік. Кромі тої платні хочуть платити йому $1.00 за кожде написане ним для енциклопедії слово. Кулидж мав би писати з обсягу економії, політики і соціольогії, або писати біографії великих американських мужів.

ГАЙД УВІЙДЕ ДО КАБІНЕТУ ГУВЕРА.

СТАНЕ СЕКРЕТАРЕМ ХЛІБОРОБСТВА.

ВАШИНГТОН, 2. березня. — Стало відомим, що вибраний президент Гувер покликав до свого кабінету на уряд секретаря хліборобства Артура Н. Гайда, бувшого говернора з Мізурі. В той спосіб розвязано вже тайну щодо десяти секретарів. Але ще досі не знати, хто буде секретарем торговлі.

ПОГОДИЛИСЯ.

В СПРАВІ НАДЗВИЧАЙНИХ ФОНДІВ НА ФОРСОВАННЯ ПРОГИБІЦІ.

ВАШИНГТОН, 2. березня. — Сенат і палата послів станули вкінці на тім, щоби призначити на форсования прогибіції додатково тільки $2,977,914. Попередно ухвалено на ту ціль $24,000,000. Угоду ту вважають побідою уряду, який противився ухвалі сенату, що призначував на форсования прогибіції аж 24 мільони.

СПЕКУЛЯЦІЯ З ПРИВОДУ ІНАВГУРАЦІЇ.

НЬЮ ЙОРК, 2. березня. — Перед вибором Гувера на президента і по виборі діялися на нюйоркській біржі дійсні спекулятивні перегони. Таке саме божевільля обхопило спекулянтів і тепер перед інавгурацією Гувера.

Всі надіються заповіджених добрих часів і спекулюють.

ЗАЛІЗНИЧНИЙ РУХ ЗБІЛЬШИВСЯ.

МІЖ НЬЮ ЙОРКОМ І ВАШИНГТОНОМ. ПЕНСИЛВЕНІЯНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ ПРИЗНАЧИЛА З ПРИВОДУ ІНАВГУРАЦІЇ 200 ОКРЕМИХ СПАЛЬНИХ ВОЗІВ І СТІЛЬКИЖ ПУЛЬМАНОВИХ ДЕННИХ.

НЬЮ ЙОРК, 2. березня. — Пенсилвенійська залізниця має важку проблему до розвязання. Бо треба на свій час доставити нюйоркських гостей до Вашингтону і назад їх привезти. О скільки буде побільшений рух, пізнати по тім, що один звичайний поїзд, який буде вертати з Вашингтону до Нью Йорку по інавгурації, відтяг зі столиці в десятьох секціях. Які де були пульманські вози в запасі, всіх їх перевезено до Вашингтону.

Залізниця Балтимор-Огайо буде висилати рівнож повно надзвичайних поїздів.

СЛІДИЛИ ДВА РОКИ.

НЬЮ ЙОРК, 2. березня. — Цілої агенти слідили два роки за Джеймсом Пуело, щоби його приловити на пачкованню брилянтів. Пуело був кельнером на кораблі „Пенлена", який кружляв між Нью Йорком і Амстердамом.

Вчора придержали агенти Пуеля в місті і знайшли при нім брилянти вартости $10,000. Пуело признався до пачкования.

ПОВІНЬ НА ПОЛУДНІ.

АТЛЯНТА, 2. березня. — Від трох днів стейти Алябама, Джорджія і частина Флориди залиті водами. Найбільше потерпіли фармери, дороги і мости. Досі нараховано девять жертв у людях.

ЖІНКИ В ОБОРОНІ СОВІТІВ.

НЬЮ ЙОРК, 2. березня.—Жіночий Комітет для визнання совітів вислав вчора письмо до вибраного президента Гувера з проханням, щоби Гувер вложив в свою інавгураційну бесіду з проханням, щоби Гувер вложив в свою інавгураційну бесіду з проханням визнання совітів. Комітет каже, що Гувер вже справу потреби визнання совітів. Комітет каже, що Гувер вже справу потреби визнання совітів, коли він там голодову акцію, стільки зробив добра для Росії, коли він там голодову акцію, що він не відмовиться ще й від цього, щоби не піти за їх голосом і визнати совіти.

МІКРОФОН В ДАРУНКУ.

ВАШИНГТОН, 1. березня. — „Ди Нешенел Бродкестинг Компані" зробила президентови Кулиджови презент з того мікрофона, до якого він так часто говорив. Президент, як камінрофона, жуть, спершу не любив говорити до народу через мікрофон, але потім дуже йому це подобалось. Але раз говорив 40 минут але потім дуже йому це подобалось. Але раз говорив 40 минут, а даремно, бо мікрофон попсувався і не передавав голосу. А даремно, бо мікрофон попсувався і не передавав голосу. А даремно, бо мікрофон попсувався і не передавав голосу. Кулидж заговорив, що доперва тоді, як президент вже скінчив говорити.

РАДИ ЇХ ДОБРА ВПИШІТЬ ЇХ ЩЕ СЬОГОДНЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО Н. СОЮЗА.

РОЗВАЛ ВІЙСКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Зі всіх військових округ СССР увесь час приходять відомости про розвал військової дисципліни в червоній армії. В армії тепер процвітає крадіжка, обманство, шахрайство і т. д.

40-ЛІТНЬОГО СВЯЩЕНИКА КЛИЧУТЬ ПЕРЕД ПОБОРОВУ КОМІСІЮ.

Старостве в Зборові взиває дня 28. грудня 1928 р. „пописового о. Йосифа Кучкуду ур. 1889 р. у Поморянах, щоби дня 21. січня 1929 р. в 8-ій годині вранці явився перед поборовою комісією в Золочеві під загрозою карних наслідків, передбачених законом з 23. травня 1924 (Ден. д. зак. ч. 61 поз. 609 про загальний обовязок військової служби".

НЕ ДАЮТЬ БОГУ ПОМОЛИТИСЬ.

Покликані власти настановили учителем православної релігії при народній школі дівочій у Вашківцях над Черемошем священика Попескула. Цей наслідник апостолів і представитель „правдивої християнської віри" учить православної релігії і молитов виключно лишень по румунськи.

Силували давно Турки приймати їх віру, а тепер силують Румуни українських дітей молитися Богу не в тій мові, якою їх учила матір, а в чужій. Чи ці священики не знають Христового приказу: „Ідіть і научайте всі народи, научайте у всіх язиціх" — значить на всіх мовах. Та такі священики не роблять собі нічого з Христових слів.

СВЯТИЙ СИНОД НАЗНАЧИВ ВЕЛИКДЕНЬ НА 31. МАРТА.

Святий Синод постановив наново, що православна церква в Румунії має святкувати Великдень дня 31. марта.

Священики, які не будуть повинуватися цій постанові, будуть нагнані зі служби.

Як видно, то не помогли всякі прохання й агітації. І в нас на Буковині домагалися деякі села святкування Великодня по старому календарю, а головно гори. Та більша частина українського народу здержалася від усяких агітацій. Ми певні того, що він здержиться й на далі. Бо вже тепер говорять деякі румунські газети, що домагання святкування Великодня по старому стилеви, це большевицька пропаганда.

Тому думаємо, що українське населення не допустить до того, щоб ізза святкування одного свята завели в нас знов стан облоги й кинули знов нятно большевизму на наш нарід саме в часі, коли нарід бореться за свої національні права, за права української мови в церкві, школі й суді. За постанови святкування Великодня 31. марта поносить відвічальність Св. Синод перед Богом і перед вірними. — (Чернівецький „Час").

ЧОРНА МАГІЯ.

Як подає „Ленінградская Правда" міліція викрила на Васильївському Острові (дільниця в Петербурзі) академію для підготовки професорів чорної магії. Повний курс навчання коштував 1,000 карбованців. Для надзвичайних сеансів т. зв. „Вечері сатани" повинні були учні та запрошені гості принести з собою в натурі 2 кг. макаронів, 9 кг. цукру, 1 кг. гречаних круп, 1 фунт мила, 5 дк. перцю. Часто по таких вечерях відбувалися жертвоприношення новонароджених дітей, абсу уряджувалися субсті містерії, які кінчались оргіями.

НІЧОГО НЕ ВИХОДИТЬ.

Большевики оповістили нещадну боротьбу проти релігії, але не всі церкви вони однаково переслідують. Тихоновці (монархісти) видають свої журнали на Україні і большевики їм цього не боронять. Натомісць видавати журнали автокефалістам та автономній церкві на Україні (синодальникам) заборонено.

ТЕМПЕРАМЕНТНИЙ МУЖ.

Львівський купець Солсмєн Маєр Гаратан-Гравнер мав недавно процес зі своєю жінкою, яку покинув. А покинув її тому, що закохався в кабаретовій жидівській артистці. І хоча вже був женатий утрєте, оженився ще раз, уявши ритуальний шлюб. Колик жінка загрозила йому доносом до прокуратурй, вислав він актерку з болем серця до Аргентини. У тузі за нею відвідував свою попередню жінку, щоби її потішити. І, бив її так долго, аж терпець її урвався і вона виволіка всю цю „родинну історію" перед суд. Гаратан-Гравнер відсидить за свій гадкий темперамент рік у холодній.

ПАРИЖ МАЄ НОВУ ПАНАМУ

У Франції прийшла черга на фінансові скандали. Героєм нової небуденної аферы став бувший професор університету, людина загально поважана, Леон Поліє, що довгі роки викладав економію. Коли прийшла доба інфляції, він кинув катедру і взявся за інтереси, в намірі допомоги як спеціяліст тяжким фінансовим операціям неодної французької інституції. Тепер вийшло наверх, що Поліє вже від літ веде подвійне життя, заробляючи і заховуючи грубі тисячі. Його зловживання сягають до грубих мільонів. Підозріння не падало на нього тому, що в день задержував він для рідні і для знайомих давній вигляд скромного, тихого вченого, що живе в старім помешканні, серед старих меблів і звичок. Тимчасом виявляється, що він під фірмою своїх „урядових занять" проводив ночі на гульні й опікувався кількома веселими жінками. Його приятелі досі не хотять вірити в такий великий його акторський талант і сподіваються, що слідство виправдає його бодай частинно.

ВКРАЛИ АГІТАЦИЙНИЙ КІНО-АПАРАТ.

В українській частині Воронїжщини показували для агітації проти куркулів пересувним кіном картину „Вовки", спеціяльно зроблену для передвиборчої пропаганди. Та одної ночі невідомі злодії вкрали кіно-апарат і тим припинили показування цієї картини.

ОРИГІНАЛЬНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ.

У „Новій Зорі" з дня 27. січня передовиця п. з. „Про полєміку" кінчиться таким висновком: „Спаситель сказав справді, що Його Церква вічна, але не сказав, що вона мусить бути вічна якраз у Східній Галичині".

ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ РУХ НА КУБАНІ.

На Кубані знову ширить великий протибольшевицький рух. В багатьох станицях козаки повигоняли комуністів, поліквідували комуни, при чому були випадки забивства упертих партійців. Разом з тим на Кубані ширить національна свідомість. Большевики уважають український рух на Кубані за інтригу з Харкова.

ДОПОМОГЛИ, БОДАЙ ВАС!

Ще в листопаді минулого року президія станради станиці Іванівської, Кубанської округи, ухвалила виділити по 45 карбованців на кожну школу, щоб допомогти учням-незаможникам, забезпечивши деяких із них взуттям і одягом. Але це тільки на папері. А в дійсности ось що: минув листопад, минув грудень, настало й 20 січня 1929 року, а допомоги від станради діти незаможники ніякої не бачили, не бачать і чи й побачать. Діти бідняки через відсутність взуття й одягу кидають школу, а президія ні кує, ні меле. Гарна допомога, що й казати! Чи покладуть кінець цій тягнині, президіє станради, скажи!

ГОЛОД НА „ЗЕЛЕНІМ КЛИНІ".

Населення Сибіру, якого заможність була перше загально знаною, тепер під большевиками голодує. Бачучи, що большевики використовують Сибір як свою кольонію, Сибіряки починають шукати способів, як би стати незалежними. Через те, що Японія і перше особливо цікавилася справами на Сибіру, заснований у Харбіні Сибірський Комітет звернувся до японського уряду, просячи його допомоги у їхній визвольній боротьбі. Відозви цього комітету висилаються на Сибір, викликаючи на місцях створення противольшевицьких організацій. Через те, що на Сибіру, а особливо в східній його частині — Зеленому Клині українське населення складає 70—80% усього населення, визвольні змагання Сибіряків повинні притягнути й нашу до них увагу.

СТАЛІН ПРО ВИДАЛЕННЯ ТРОЦЬКОГО

КАЖЕ, ЩО ВАЖКО ВИКОРІНИТИ В СССР ІДЕОЛЬОГІЮ ТРОЦЬКОГО, АЛЕ ВЛАДА МАЄ ДОСИТЬ ЗАСОБІВ, ЩОБИ БОРОТИСЯ З НЕЮ.

ЛОНДОН (Англія), 2. березня. — Московське пресове бюро видрукувало за підписом Сталіна коротеньке пояснення щодо причин висилки Троцького з СССР. Висилку що пояснює Сталін виключно ідеольогічним розходженням Троцького з комуністичною партією. Ухили Троцького від програми партії зазначилися ще в 1924 році, але партія тримала його в своїх лавах і навіть залишала його членом Центрального Комітету Партії та Політбюра, поки Троцький корився партійній дисципліні.

Коли Троцький почав організувати свою власну партію, знаходячи собі багато прихильників серед людей з „буржуазною" ідеольогією, яких в СССР є ще багато, довелося виключити його з партії й нарешті вислати за межі СССР. Тепер Троцький став звичайним контр-революціонером, що виступає проти СССР та проти ленінізму. Так говорить Сталін.

ТРОЦЬКИЙ ДУЖЕ ХОРИЙ.

ДО НЬОГО КЛИЧУТЬ З БЕРЛІНА ПРОФЕСОРА КЛЕМПЕРЕРА, ФАХІВЦЯ ВІД СУХІТ.

ЦАРГОРОД (Туреччина), 2. березня. —З цілком достовірного жерела повідомляють, що Троцький так поважно захворів, що місцеві лікарі не встані йому допомогти. Тому покликано з Берліна фахівця від сухіт легенів. Є ним професор доктор Клемперер. У Троцького одночасно хорі легені та печінка.

Турецька преса перший раз подає, що Троцький перебуває в Царгороді й що він має візу з правом перебування в Туреччині до 1. березня.

КОНТРАКТ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФІРМИ В СССР.

НЬЮЙОРСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА ВЗЯЛА КОНТРАКТ НА БУДОВУ ДОМІВ У МОСКВІ.

МОСКВА (СССР), 2. березня. — Нюйорська будівельна фірма Лонгейкр Інжінірінг Компані підписала контракт з радянським урядом на будову домів у Москві. Загальна сума контракту виносить 25 мільонів долярів. Фірма має виповнити його за 5 років, будуючи кожного року на 5 мільонів долярів.

За всі роботи й матеріяли буде платити радянський уряд, а фірма дає лише своїх інжінірів та инших фахівців, що вміють будувати доми американською методою. Звичайні робітники будуть кабрані в Москві.

ФРАНЦІЯ РАТИФІКУВАЛА ПАКТ КЕЛОГА.

ПРОТИ РАТИФІКАЦІЇ ГОЛОСУВАЛИ ЛИШЕ КОМУНІСТИ ТА ОДИН КРАЙНІЙ РЕАКЦІОНЕР.

ПАРИЖ (Франція), 2. лютого. — Палата послів, після короткої дебати, ратифікувала пакт Келога. За ратифікацією голосувало 570 послів, а проти неї були всі 11 комуністів та і крайній реакціонер, що в минулій війні стратив око й ногу. Він заявив, що цей пакт до нього жадного відношення не має, бо йому вже й так нема що тратити.

Міністер закордонних справ А. Бріян святкував блискуче принятя пакту, бо французька палата ратифікувала його без найменшого клопоту.

СПРАВА ЗАГИБЕЛІ „ІТАЛІЇ".

ЧУЖИНЦІ БОРОНЯТЬ НОБІЛЕ, А ІТАЛІЙЦІ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ЙОГО. БЕГОНЕК КАЖЕ, ЩО ЗАПІ ТА МАРІЯНО НЕ МОЖУТЬ МАТИ ПРОЩЕННЯ ЗА ПОЛІШЕННЯ МАЛМГРЕНА.

ПРАГА (Чехословаччина), 2. лютого. — Чеський метеорольог Бегонек, котрий був учасником виправи Нобіле, вернувся з Риму, де він давав свої пояснення перед італійською слідчою комісією в справі загибелі „Італії". Він говорить, що комісія була зложена виключно з офіцирів фльоти, тому вона не компетентна в справах повітроплавства, крім одного Де Пінедо. Всі Італійці, що були у виправі Нобіле, обвинувачують його, але Бегонек і шведський летун Лундборг, що врятував Нобіле на своїому літаку, боронять його. Бегонек говорить, що катастрофа наступила так несподівано, що не можна було виявити жадної акції для врятування повітроплава.

Італійці стараються виправдати поступок Запі та Маріяна, які лишили вмирати на леду шведського метеорольога Малмгрена, тим, що вони не робили в інтересах всієї виправи. Бегонек є проти такого твердження, бо вони мусіли знати, що на плаваючім леді не можна дібратися до землі.

Поступування їх він назвав проявом божевільства, чи взагалі ненормальних людей, а тому під жадним оглядом воно не може бути прощенним.

ЗАВОРУШЕННЯ СЕРЕД БЕЗРОБІТНИХ.

В БЕРЛІНІ ВІДБУЛИСЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ. ГОТУЮТЬСЯ ДО БІЛЬШИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ НА 6 БЕРЕЗНЯ.

БЕРЛІН (Німеччина), 2. березня. — З причини великих морозів і браку палива та затримки в постачанню харчової допомоги безробітним, становище тих послідних страшенно погіршилося. І. марта відбулася в Берліні демонстрація безробітних, направлена проти уряду. Підчас демонстрації місцями дійшло до поважних сутичок між демонстрантами та поліцією.

Сподіваються, що 6. березня можуть вибухнути великі заворушення в Берліні, бо на цей день большевики скликають зі всіх сторін Німеччини безробітних на конгрес.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by th. Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00

В Джерзи Сити і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

35 ЛІТ ЧЕСНОЇ, СОВІСНОЇ ПРАЦІ, ДОБРЕ ІМЯ І МІЛІОНОВИЙ МАЄТОК ЦЕ УКРАЇНСЬКИЙ Н. СОЮЗ.

ЯК ВИТАЮТЬ ЮВИЛЕЙ У. Н. СОЮЗА

Що 35-літня діяльність У. Н. Союза вибила на наших членах своє пятно і здобула їх серце, видно найкраще з того письма, що його одержав Головний Рекордовий Секретар. А письмо це звучить так:

„Вп. Пане Секретар Каштанюк! З нагоди 35-літнього Ювилею хочу зробити У. Н. Союзови якийсь дарунок і тому вписую до нашої славної організації цілу свою родину. Хай наш Батько Союз стане тепер Батьком і моєї родини. ДОСІ Я САМ НАЛЕЖАВ ДО У. Н. СОЮЗА І МОЯ ЖЕНА ТА НАЙСТАРШИЙ СИН ПЕТРО, А ТЕПЕР ВПИСАВ Я ЩЕ СЕМЕРО СВОЇХ ДІТЕЙ. ВСІХ НАС В РОДИНІ Є ДЕСЯТЕРО І ВСІ МИ ТЕПЕР В-У. Н. СОЮЗІ.

„Я приїхав до Америки ще в 1900 році і зараз першого року вступив до Союза і стою в ньому без перерви до сьогоднішнього дня. І вже так складається, що не маю ні одного вільного року, щоби не виконувати якогось уряду в Братстві. Секретарюю вже від пятьох літ і тішуся, що можу прислужитися такій добрій народній організації як наша. Сподіюся, що в місяці марті удасться мені призбирати для Союза більше число нових членів, старших і молодших. Тому прошу Вас вислати мені аплікації для старших і дітей і ковертки. Остаю з глибоким поважанням. ЮСИФ КАТУЛЬКА, секр. Бр. св. Андрія, від. 48 У. Н. Союза, в Плейнс, Па."

Навели ми це письмо нашого щирого члена, урядника і доброго громадянина в цілости так, як воно написане. Воно звичайне собі письмо, але як багато в нім змісту, як радісно стає на серці, коли по 35 літах мозольної праці може У. Н. Союз похвалитися того рода членами, завзятими і щирими прихильниками нашої організації і тих ідей, які та організація через свій орган голосила. Бо той самий громадянин, Й. Катулька, котрий так ревно працює для добра У. Н. Союза, є заразом і великим приятелем „Свободи", до якої дописує і якої ідеї заступає в своїй громаді, стараючись о добру українську школу, а борючися з тим, що ми звикли називати рутенською гнилию.

Отсей примір важний для нас ще й з другого боку. Ми вже зазначили давніше, що 35-літній ювилей У. Н. Союза це ювилей праці. Тому й працею треба його святкувати. У. Н. Союз не вимагає від нікого нічого посвяти, коли взиває його стати членом чи вписати своїх дітей. Союз віддає назад те, що побирає і то з грубим процентом, таким, якого не дає ніяка друга організація. Дотого Союз дбає не тільки про матеріяльне, але й про моральне, духове і національне забезпечення своїх членів. Тому саме, святкуючи 35-літній ювилей, доложім труду, щоби других осьвідомити щодо його, чим є У. Н. Союз. А в першу чергу впишім до Союза своїх дітей, так, як це зробив наш Шановний член, громадянин Катулька.

І ТРОЦЬКИЙ ПРИЙШОВ У „БУРЖУАЗНУ" КАНОСУ

Опинившись на заславню за кордоном серед тих, кого він сам робив емігрантами, почав Троцький те саме робити, що роблять сотки тисяч инших „контрреволюційних" емігрантів. Отож творець і ідеолог терору комуністичної партії почав тепер викривати всю облуду комуністичної сатрапії в СССР. Цікаво й те, що Троцький зі своїми писаннями не звернувся до берлінського комуністичного органу троцькістів „Фольксвілле", або до нюйоркської комуністичної газети троцькістів „Милитент", але до капіталістичного та буржуазного „Таймса". В цій газеті він уміститв чотири велицені статті з поясненнями сучасного становища в СССР, подаючи ті причини, що привели його на теплі води Босфору.

Вірний традиції большевиків, що на всьому треба зробити прибуточне для себе діло, він і рішив давати свої писання туди, де йому добре заплатить, а не до своїх комуністичних газет, які ще самі потребують субвенцій. Крім того, він не відмовився скористати з „буржуазного" привілею свободи слова, щоби в капіталістичній газеті боротися зі своїми товаришами-комуністами. Така то славна етика у цього найкультурнішого, правовірного марксіста та комуніста. Що доперва треба би сказати про дрібницю рибку, тисячі ріжних комуністичних агітаторів та скрипоперів.

Коли Сталін наступив Троцькому на хвіст, то він вовком завив на ввесь світ про бруталність, жорстокість, тупоголовство і т. д. Сталіна, але коли сам Троцький вчив Сталіна бути тим, чим він тепер є, та давав йому науку комуністично-терористичної й диктаторської практики, то тоді Троцький вважав себе чесним борцем за право й справедливість, борцем за ліпше майбутне людства. Тоді Троцький вважав себе комуністичним непомильним святим, але коли попав лише під краєчок того „святого" меча, яким сам стинав голови мілионам невинних людей селян і робітників, то відразу почав малювати Сталіна якимсь Белзебубом, а його меч пекельними вилами. Тепер малює себе Троцький покірним і невинним ягнятком, якого чабан Сталін не злюбив та довжезною своєю гирлигою потягнув добре по спині та голові. Така то славна етика та льогіка всіх сатранів. Може дочекаємося ще часу, коли на місце Сталіна засяде новий сатрап, а „прекрасному" Грузинови, якщо він врятує свою шкіру, доведеться теж прогуляти кудись в „капіталістичний рай" під охорону буржуазної та контр-революційної поліції. Тоді знову прочитаємо, як секретар Сталіна, бо сам він не вдіє того, що Троцький, почне вилисувати в імені Сталіна, яким то Сталін був добрим опікуном прав і справедливости робучих мас.

А покищо мусимо сказати одно: що всі писання Троцького ні скільки не змінили нашого відношення до тих подій, які відбуваються в большевицькій сатрапії. Навпаки, вони лише підкріпили нас у наших спостереженнях та висновках про події під большевицькою диктатурою. Сталінщину порівнює Троцький з французькою Робеспєрівщиною, та не робить дальших льогічних висновків з цього порівнання, а навпаки, гадає, що в Росії можливий знову поворот до тих ідей, які проповідував Троцький в часи свого панування.

Ми не віримо в можливість повороту до ідей часів воєнного комунізму з історичного льогічного ходу революцій; припускаємо, що можливий поворот до повторення страшного й масового терору, який був при Троцькім. Бо такий терор не є жадним привілеєм, чи винаходом комуністичної партії, але природною послідовністю тиранів всіх часів і народів. Хіба інтенсивність та страхіття того терору не завжди досягає таких застрашаючих кріваних розмірів, як це було в часи панування Леніна та Троцького?

Крім цінности підтвердження правдивости оцінки сучасного стану в СССР, яку робили демократичні та соціялістичні кола поза большевією, не підобую в Троцького нічого цікавого. Він лише повторює те все, що роками писалося й пишеться ще й тепер про природу комуністичної влади, про її нещирість, провокацію і т. п. Позатим мало цікавого в тім, що думає Троцький про дальший розвиток подій в бувшій Росії, бо навряд чи він зможе їх тепер обективно предбачати, бо сам подраженний своїм заклятим ворогом Сталіним.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОРГАНІЗУЙМО НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗА.

З проголошенням Ювилейної Кампанії за новими членами для У. Н. Союза повинен кождий відділ У. Н. С. щиро застановитися над цею справою. Майже кождий член може родину, жінку, діти, кревних і приятелів, що ще не є членами У. Н. Союза. Такий член повинен памятати, що це обовязок кождого чесного члена перше вписати до Союза свою родину, а далі намовити своїх знакомих, щоб вписались до У. Н. Союза. Це правда, що кождий робітник старається о що раз то більшу заплату і безпечну працю. Таксамо повинен він обезпечуватися тим, де є дійсна забезпека. А такою дійсною забезпекою є У.Н.С. Я тут не хочу хвалити У. Н. С., бо за нашого Батька говорять факти, говорять мілиони долярів. Тому в теперішній ювилейній кампанії повинен кождий щирий член приднати нових членів, щоби наша організація зростала морально і матеріяльно. Дехто каже, що йому з того, що належить до Союза, коли мусить платити до смерти, а нічого за життя не дістане. Такі люди хвалять чужі організації, а свое доп-

чуть. А так воно не повинно бути, бо огидна ця птиця, що свое гніздо калює. Дотого в У. Н. Союзі можна заобезпечитися на всі способи. Подивімся на Німців в Америці. Жаден з них не піде до чужої організації, тому й не диво, що Німці прославлені на всіх ділянках. Ви ніколи не почуєте від Німців, щоб він нарікав на свою організацію. Нам, Українцям, треба ще подумати про будучину, що то буде з нашими організаціями за яких 10 років. Знаємо добре, що Америка замкнула свої ворота й еміграція спинена раз на все. Кгде тепер будемо вербувати? Я думаю, що всі запомогові українські організації повинні вже тепер над тим думати і зілятись в одну сімю. Так вже поробили многі організації других народів. Особливо повинні над тим подумати наші слабші організації. Добре обезпечення може тепер дати українському робітникови тільки У. Н. Союз. Кождий здоровий думаючий Українець повинен це розуміти і вступати там, де вже є мілиони готових долярів.

Тепер хочу звернути увагу урядників по відділах У. Н. Союза на ту обставину, що богато Українців не належать до жадної української запомогової організації, а богато блудять по чужих організаціях. Це бувае головно там, де урядники слабо працюють над розвоєм свого відділу. Беріть примір з нашого відділу 276 У. Н. Союза в Ембридж, Па. Він числить тепер старших 245 членів, а дітей 232. Разом відділ 276-ий числить 477 членів. Оподаткования за довполітних виносить $386.58, а з Молодечого департаменту $58.00; разом $444.58. Загальне майно нашого відділу виносить $7,800.00. Я бажавби У. Н. С., щоб підчас Ювилейної Кампанії всі члени У. Н. Союза взялись до солідарної праці, а та праця певне принесе користь і славу нашій дорогій Організації і честь та славу тим працівникам, котрі будуть єднати нових членів до У. Н. С. Тому берімся до праці щоб подвоїти У. Н. С. новими членами.

Всім організаторам У. Н. С. бажаю найбільшого успіху в тій Ювилейній Кампанії.

Михайло Фук, секретар і делегат на 17 конвенцію У. Н. Союза.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх місячних і позамісячних членів, що збори за місяць березень відбудуться в четвер, 7. березня ц. р., в 8ій год. вечером, в гали Укр. Прав. Громади, 334 1ст 14. ул. Всі члени мають обовязково явитися на тих зборах, та вирівнати всі членські вклади. — М. Блізнак, секретар.

ВЖЕ МОЖЕТЕ ОДЕРЖАТИ НОВИЙ КАТАЛЬОГ КНИЖОК КНИГАРНІ СВОБОДИ РІЖНОГО ЗМІСТУ. ВИСЛАВШИ ЙОГО ЗА НАДІСЛАНЄМ 2-ЦЕНТОВОЇ МАРКИ НА ОПЛАТУ ПЕРЕСИЛКИ.

SVOBODA
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.

Д-р. Остап Грицай.

В 150-ТІ РОКОВИНИ НАРОДИН ГРИГОРІЯ КВІТКИ-ОСНОВЯНЕНКА

(6)

З инших оповідань заслугує ням на престол (1825 р.). Тому на згадку **„Добре роби, добре буде"**, в якому селянин Тихон годня й так ніяково читати нам сьо-Опир намагається підчас голодової катастрофи р. 1811 ратувати голодуючих, роздаючи власних заробків, з ім'я любови до ближнього. Це дуже гарна річ, а вкладає нам думками про потребу дісного звязку між людьми на основі Христової любови. Одначе зовсім непотрібно славословить при кожній нагоді всемилостивого царя як батька народу — бож коли голод в селі, то цеж хіба не тільки допуст божий, але й вина ледачої адміністрації, за яку власне й відповідав всемилостивий цар і його адміністрація. Цеж вдина річ, що царські адміністратори розкрадали в гаебний спосіб грош і харчі, призначені для голодуючих, а зрештою й цар сам був з правила винуватцем о стільки, що основної допомоги голодуючим не давав ніколи і нуждою у своїй імперії не журився занадто ніяк. Московські царі — подібно зрештою як і инші ньі большевицькі диктатори — журилися передівсім тим, чи не треба де повісити якого революціонера. Ось обожаний Квіткою цар Николай загнав на Сибір 2 міліони людей, а вивішати й вимордувати велів численні тисячі, починаючи від вимордування т. зв. декабристів зараз із своїм поступлен-

з найкращих картин природи в нашій літературі.

Инші, згадані мною оповідання Квітки, основані по-части на народніх переказах, вони своїм змістом півфантастичні і повні погідного гумору. Найобширніше з них це повість **„Конотопська відьма"**, весела історія женихання конотопського пана сотника Митка Власовича Забрьохи — яке в останніх часах Гетьманщини — з гарною хорунжівною, Оленою Иосиповною. Одначе пан сотник не має щастя до обожаної собою панни, а до того стає ще й жертвою злющих штук відьми Явдохи Зубихи, яка мститься на ньому за те, що він повелів її враз з иншими відьмами втопити. Явдоха всетаки якось спасається, але за те вона своїми чарами доводить до того, що Олена стає жінкою писаря Халявського, а сотник вінчається з препоганою бабою Солохою. Дійсність і фантастичні вигадки перемішуються тут не дуже то щасливо, цілість цеї повісти скучна, хоч деякі типи змальовані з гумором. Не без життєвої правди. Перекази, що відьми збережений тут з усею найвищою народнього переказу, хоч таж богато красше бачитиб його в критичнім освітленню. Инші усими повістями Квітки видається мені „Конотопська відьма" найменш вартісною. — Далеко цікавіше читаються обидва короткі оповідання, **„Мертвецький ярмінок"** та **„От тобі і скарб"**, подекуди нариси з просвітянською тенденцією. Перше це історія про пянищу Нечипора, якому в опянінню сниться, що він зайшов до церкви в ту ніч, коли то мерці святкують свій великдень (в понеділок великого тижня), і попадає так у смертельну небезпеку. Картина мертвецького збору в церкві робить досить сильне враження; вона овіяна таємничим духом народнього повіря і зберігає свою вартість і без огляду на просвітянську думку автора проти пияцтва. — Де що ширшим малюнком подібного характеру являється друге оповідання, „От тобі скарб", навязуюче до переказів про закляті скарби. Тут хліборобХома Масляк бажавби за всяку ціну добути такого скарбу, вірить кожному дурисвітові, що обіцює йому допомогти до того і руйнує себе так матеріяльно. Аж у кінці він подибує чорта (Юдуна), який готов уговоляти бажання Масляка, запевнивши собі його душу. Але йоки здійснюється обітниця чорта, Масляк, захоплений величю сподіваного щастя, хреститься, а через те — все раптом счезає. Доволі цікаво розмальовує нам Квітка (словами Юдуна) пекло, згадуючи і про славний опис пекла в „Енеїді" Котляревського, одначе найкраща картина тут це опис передвеликоднього села на Україні. Цей опис варт на мою думку — більше, ніж ціле оповідання про мандрівку Масляка з чортом.

Стільки про оповідання Квітки-Основяненка. Належать до них ще коротенькі гумористичні нариси („На пущення як зв'язано", „Купований розум" і „Підбрехач"), про які ширше чи твори Квітки всетаки доказ говорити не доводиться, та зуються, що в нього був гарний талант до оцінчих річей, особливож комічного характеру. В комедії **„Шельменко, волостний писар"** маємо тип писара, що надуживаючи довіряної йому власти, хотівби несправедливо запроторити в рекрути чоловіка, який по закону повинен бути увільнений від військової служби. Але, як я уже згадав, і тут являється ідеальний губернатор, що дедакує кампанію, не допускає до несправедливої рекрутації і повертає все в користь загроженого. Сцени, в яких бачимо пяних царських хабарників при „роботі", змальовані рисами доволі гострого гумору і не є без культурно-історичної вартости з погляду на ті відносини в царській імперії, на які я вже вказував, обговорюючи оповідання „Козир-дівка". Коліж в цій комедії Шельменко — він один говорить тут по українськи — змальований як злочинний тип, то в комедії **„Шельменко-денщик"** він як денщик капітана Скворцова веселий хитрун, що своїми штуками допомагає капітанові подружитися з гарною Пріською, хоч родителі не хочуть спершу Скворцова. Ця комедія, подекуди вдатнища ніж попередня, типи панів тут є особливо вдалими. Шпака й Онецковського — наміненого Шпаками женіха Пріси. Лопуцьковського — накреслені місцями з таким гумором, що не багато такого в усій драматичній літературі України; ці особи мають свої сторі індивідуальні риси і комізм тут небуденний. Сама розвязка надто вже неімовірна, але хоч вона в цілости комедія нижчого типу, то все таки в своїм роді вартісна. Веселою театральною картиною — хоч теж нижчого типу — є Квітки **„Сватання на Гончарівці"**, українська опера, не без гостріших індивідуальних рисів в характері головних героїв (Стецько, Скорик), але розвязкою знову надто примітивна. На загал треба жалувати, що Квітка не здав про себе посмертних творів. Свідомий крок в напрямі гострої суспільної сатири був би певно довів його до творів що найменше такої міри, як драматичні твори Грібоедова або фон Візіна. Та щож, в нашого Квітки і сміх — усе тільки „по закону". Та коли його комедії як-не-як докази гідного уваги таланту, то драма „Щира любов", — це здраматизування обговореної вже повісти — зозсім невдатна. Тут психольогічна хитність такого типу, як Галочка, зазначується ще якраз ліпше, ніж в оповіданню. Зворушлива смерть Галочки більш плаксива, ніж трагічна, а типи обік неї театральні в відомім значінню цього слова. Нахил Квітки до розвяжеого лірізму, що так некорисно зазначився вже в „Марусі" сценою смерти героїки, а ще некорисніше в повісті Василя (в другій частині повісти), проступає і в нашій драмі з видатною шкодою для цілости твору.

(Кінець).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО З ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ЧИ ВИ І ВАШІ ДІТИ ВЖЕ В У. Н. СОЮЗІ?

З МИНУЛОГО „СВОБОДИ"

В СПРАВІ РОЗВЯЗАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДУХОВНИХ СЕМІНАРІВ.

За намовою Поляків розвязав австрійський уряд 13 серпня 1893 р. „Руский Семинар св. Варвари" у Відні, а рівнож і генеральну семінарію у Львові.

Польські газети писали, що тепер кандидати на українських священників будуть виховуватися в Галичині, а це буде для них краще, бо пізнають краєві відносини, побачуть тутешні гаразди, чого не могли добачити у Відні. Річ ясна, що Поляки зробили це тому, щоби держати українських теольогів під польським наглядом. З того приводу „Свобода" ч. 2 з 1. жовтня 1893 р. писала, що прибувший з Відня семінарист богато дечого в краю навчиться, бо: „Увидить семінарист, як там гостинцем проводить жандарм обшарпаного, покерваваленого руского селянина, окутого в кайдани, мов якого Розу Шандора, за те, що поважився збирати сухе гилуззя в панському лісі. Живий образ представиться краєвих отсоунків, коли перейде по Станиславові або по Перемишлю. Тут лежить на возі, на клапті згнилої горохвянки руский чоловік, худощавий, блідий, умираючий, котрого привезли до цирульника, як кажуть, а баба пішла продати останню кожушину, щоб заплатити пейсатому ескулапові за пораду та медицину. Там у саме врочисте руске свято стоїть громадка наших людей перед судом, кланяючись в пояс панові возьному, котрий мимоїдуть коло них босий, но в урядовій рогатівці.

„Піде наш семінарист на торговицю, а там зачерпне ясні погляди о стосунках і потребах краєвих. Ось стоїть наш хлоп в подертій опанчині, тримаючи на мутузку коровину, де тільки видно скіру та кости і того жандарм не пускає на торговицю — чому? Бо пашпорт на тую корову, котру вибив, щоб продати і податок заплатити, був написаний по руски. Жандарм, назвавши хлопа Москалем, а його корову шизматицькою, казав йому тут стояти до дальшого розказу. Що скаже дієцезальний семінарист, придивившись близше краєвим стосункам, пізнавши нужду, біду, горе і розпуку свого народа в рідним краю?

...„Моє дієцезальне богословське образование полягає на гаслах: Каменем разрушиші еси" с висоти. Моя ціль, ораторська сила і штука состоїть в застрашенню хлопа пеклом, де огонь і смола. На щож я буду бідного, голодного, обдертого страшити будучим пеклом, наколи він його вже й тут має? Чи не лучше бути чесним порядним ремісником, як руским священником?"

ЧОМУ РОЗВЯЗАНО РУСКІ СЕМІНАРІ?

„Свобода" ч. 3 з дня 15 жовтня 1893 р.

„Правдива причина, задля котрої розвязано семінар у Відні а у Львові генеральний семінар, есть та, щоб руский народ не мав мудрих і народолюбивих священників, тільки дальшийших глупих луцаків, котрі тільки знали залежди відкалатати Службу Божу...

„Руська генеральна семінарія у Львові, мов тая квочка, що під своїми крилами огріває, скріпляє своїх маленьких, так і вона кріпила і оживляла руских молодців, посвятившихся священическому званю зі всіх сторін Галичини. Там вияв один руский дух, там один від другого набирав відваги боротися за руску справу, там один другому шептав до вуха, що однакова доля чекає всіх: терпіти за руский нарід.

„Там була перша школа, де училися великої правди: повстати за покривджених.

„Если ректорат сатрап неповинно укарав одного і серед зими вигнав бідного на сніг, щоб з голоду і холоду марно погибав, тоді всі повстали за одного і правда була по їх стороні. Тая чесната була глибоко закорінена в серцю кожного питомця львівської генеральної семінарії і кождий, будучи на становищу, не дав кривди творити біднійшому, т. є. свому народови.

„Се не подобалося ворогам і вони розділили семінар на дієцезальні свинарії..."

Судля (до обвинуваченого): — Поясніть мені, як ви розбили цю касу?

Обвинуваченій: — Навіщо, пане судля? Це може зрозуміти тільки знавець.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ГЕРКІМЕР, Н. Й.

Віче в справі „Рідної Школи".

Дня 14-го лютого відбулося в нашій громаді віче, на яке прибув шановний делегат від Тов. „Рідна Школа" зі Львова, д. Лев Ясінчук.

Про те, що прибуде до нашої громади делегат від „Рідної Школи", ніхто в громаді не знав. Лист, який був висланий делегатом до громади з повідомленнем про приїзд, застряг безслідно в руках попів, а оголошенє в „Свободі", також було опізнене. Раділа громада, коли вже побачила делегата і представника „Рідної Школи" в себе на галі, але зазнав він не малих труднощів, заки вдалось йому якимсь чудом відшукати Укр. Ам. Гор Клюб, а там вже й запізнатися з Українцями. Того вечера вже не могло відбутись віче, бо було запізно і ніхто не знав, тому аж на другий день повідомили один другого в фабрици, а вже вечером віче відбулося. При таких комбінаціях годі було, щоб всі громадяни зійшлись. Однак на таку місцевість, що числить 70 українських родин, прийшло досить споре число, бо кождий бажав дещо цікавого почути і прийти в поміч „Рідній Школі". Вічеве почалось о годині 8-мій вечером. Отворив його предсідник укр. греко-кат. церковної громади, а привітавши шановного гостя-делегата, попросив його виголосити реферат про „Рідну Школу".

Добр. Лев Ясінчук в перших своїх словах сказав: „Приходжу я до вас з рідної землі, щоб переповісти вам те все, що вас найбільше цікавить і що діється та як жиє нарід в рідним краю. Приношу вам подих рідної землі та щиробратерський привіт від Тов. „Рідна Школа". Дальше переповідав усі сторони життя, праці „Рідної Школи" та її тяжке матеріяльне положення. Бесідник підніс, що ми мусимо мати нових борців. Таких борців зможе нам виховати тільки „Рідна Школа". Без неї ми не всилі виховати народних провідників і без неї ми не в силі здобути власної держави. Щоби „Рідна Школа" розвивалася і давала нам бажаний успіх, ми мусимо бути оподатковані в „Рідній Школі" і то як у старім краю, так і на імігрції. Старий край вже це зрозумів, тому є пожаданим, щоб і вся наша іміграція це зрозуміла. Возьмім під розвагу те, що колиб кождий імігрант Українець дав на рік не більше доляра — а нараховуємо около 600,000 Українців в Америці, — то це дало суму $600,000, а та сума далаб змогу добре існувати і розвиватись нашим приватним школам в Галичині. Правда, що наша іміграція в Америці радо помагає і це все буде пропамятне в наших нащадках, але, на жаль, не вся ще іміграція наша це зрозуміла, і не кождий відчуває потребу жертвенности. Нам же відомо, що не хто инший а ірляндська іміграція поставила Ірляндцям державу, а чеська — Чехам, і навіть польська — Полякам. Це і ми мусимо робити.

Грабський свого часу говорив, що до 25 літ не буде України, а будуть тільки польщени „Русини", і до цего власне Польща прямує, і так ревно старається нищити українські „Рідні Школи". Мимо всіх страждань і переслідувань та терпінь, які переносить наш нарід, не впав він на дусі, а навпаки, скріпився. Це завдяки молодому поколінню — студентству, яке виховане вже в рідним дусі в своїх школах.

Ми бачили на власні очи і раділи з цього, як наші смільчаки, йдучи за словами поета, внесли в наш нарід гордість і насолоду, здобуваючи Українську Державу в 1918-19 роках. Це не були вихованці польських, ані австрійських шкіл. Вагу „Рідної Школи" вже зрозумів наш нарід в краю, і тому, хтоб це не був: селянин, інтелігент, визень, чи інвалід, заощаджений голодом тріш віддає на „Рідну Школу". Селяне не мають гроша, то дають збіжже або що инше, а вся інтелігенція оподаткована. Тому і тут жертвуймо що могна на „Рідні Школи". Любім своє так, як казав наш незабутній Батько Тарас: „Я свою Україну, так люблю, що за неї душу погублю".

Після реферату Льва Ясінчука забрав слово місцевий священик о. М. Насвищук та згадав про ті часи, як то творились перші школи на Україні, та як то наш нарід стояв високо освітно і культурно. Та все те знищила довголітна неволя. Знищила школи і осередки духа, не скула душі живої. Коли ми бажаємо бути вільними, мусимо мати взрості (приватні школи свої), де би можна виковувати і заставляти душі молодого покоління. Без своїх шкіл ми не в силі створити своєї держави.

По цих словах о. М. Насвищук візвав всіх присутних до щирих жертв на „Рідну Школу".

Жертви зложили, як слідує: о. М. Насвищук 5 дол.; по 2 дол.: О. Ангел, Р. М. Дмитрів, П. Круць, С. Тимчишин, М. Колосович, М. Сичак, С. Цесля, М. Бурчицький (син Дмитра); И. Наконечний $1.25; по 1 дол.: Мат. Політило, Ант. Осичка, К. Ліщинський, Дм. Кріль, П. Кузьмич, Я. Політило, Кін. Довганюк, Атан. Чорнобай, Ільк. Політило, М. Богуцький, О. Ціко, Тер, Кос, М. Гривнак, Ів. Німий, П. Бучинський, М. Трічицький, В. Береза, М. Вівчар, М. Німий, М. Бурчицький, І. Луцишин, Л. Бекер, М. Терешко, Дм. Бурчицький, Гр. Кучма, І. Ким, Гр. Чмир, В. Павлишин, Мик. Мерена; по 50 цнт.: М. Павлишин, М. Рибак, В. Насипаний, Тома Вівчар, І. Фіра, К. Ковальчук, Емілія Ангел, А. Литвинець, І. Калинич, Гр. Гривнак, Ст. Максимів, І. Неборачок; Дм. Бобак 30 цнт., по 25 цнт.: Чеслав Пташник, М. Колісник, Іл. Кульчицький.

На вічу і по домах зложено суму $58.30.

По збірці віче ухвалило слідуюче: Нинішне віче ухвалює завізвати всі Товариства в Геркімер до створення постійного Комітету Несення Помочі Рідному Краєві. Цей Комітет має складатись з представників всіх товариств і має устроювати всякі підприємства на постійні жертви „Рідній Школі". Ухвалено одноголосно і обрано слідуючий комітет:

Від Укр. Нар. Союза — Іван Німий, від Укр. Роб. Союза — Семен Тимчишин, від Укр. Роб. Союза (другий відділ) — Володимир Береза, від Укр. греко-кат. Парохії — Микола Рибак, від Укр.-Ам. Гор. Клюбу — Антін Осичка, від Укр. Жін. Товариства — Анастазія Ангел.

Дальше віче уповажнило М. Рибака і Р. Дмитрового піти за жертвами на „Рідну Школу" по домах тих громадян, які не були на вічу, а зібрану жертву віддати на рахунок збірки вічевої. Збірка на вічу принесла $38.50, збірка по домах — $19.80. Разом $58.30, які передано на руки делегата.

Микола Рибак, Р. Дмитрів, секретарі віча.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Відчит Василя Авраменка.

В неділю, 24-го лютого, зібрстив до Української Галі при 23-ій і Бровн вулиці п. Василь Авраменко.

Славного українського танцюриста представив п. Михайло Коцюк, предсідатель Української Громади.

Присутні привитали дорогого гостя оплесками.

Пан Авраменко, подякувавши за привіт, в короткій передмові переповів події недавних літ на Україні і свій погляд щодо тих подій.

Слова його плили із душі. Вони були щирі і завзяті. Він говорив як український патріот. Своєю щирістю й отверістю він відразу зєднав собі слухачів, котрі із запалом вслухувались в його палкі, горячі і повні любови до України слова.

По вступнім слові приступив Авраменко до властивої теми, себто до українських танків.

Він коротенько переповів нам історію українського танку і те, як він вбрав ті танки в форму артистичну, котра вже є знана міліонам Українців і чужинцям.

Свою розмову про танки перепліта веселими жартами, вродженим українським дотепом.

Взагалі дуже цікаво було його послухати.

По ньому Теодор Свистун сказав, яке значіння має для нас п. Василь Авраменко як танцюрист і як Українець, зазначуючи, що филаделфійські Українці повинні користати з побуту п. Авраменка в Филаделфії і масово вступати на курси українських танків.

Потім говорив п. Коцюк. Він сказав, що хоч який старий, але як послухав п. Авраменка, то сам готов вчитися танцювати. Добр. Коцюк запевнив Авраменка, що він доложить всіх старань, щоби в Українській Громаді при 23-ій і Бравн повстала велика школа українських танцюристів.

На заклик п. Коцюка зложено добровільні жертви на покриття подорожі шановного гостя.

Присутні розійшлись домів із бадьорим настроєм.

Можна сподіватись, що филаделфійські Українці, як молодші так старші, не дадуть застидатись перед другими менчими містами, а дадуть можність створити тут гарну школу українського танку.

Українець.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„ПРОВИДІНЕ" ЖУРИТЬСЯ КОНВЕНЦІЄЮ У. Н. СОЮЗА.

По правді сказавши, я належу до двох організацій: до У. Н. Союза і до „Провидіня". Хотів взяти як найбільше забезпечення і то в наших українських організаціях, і вступив ще й до „Провидіня". Тому й дві газети читаю: „Свободу" й „Америку". Тому і знаю, як обі організації розвиваються і що проповідують оба органи. А коли маю бути щирим, то зазначу, що добро обох тих організацій лежить мені на серці, бо в обох них є і моя кервавиця.

І не забираюся я тепер голосу, колиб не чувся діткненим у своїх почуваннях. Бо бачу, що орган „Провидіня" щось дуже а дуже занявся конвенцією У. Н. Союза. Бачу, як він дуже добре про добро Союзовців, як він подає гарні ради, як то вибирати делегатів на конвенцію У. Н. Союза, яких назначувати для „Свободи" редакторів, як дбати про зріст членів в У. Н. Союзі і т. д.

Думаю собі: чуже бачить під лісом, а свого не бачить під носом. Вчать У. Н. Союз, як вибирати делегатів і як переводити конвенцію, а про себе ні словом не згадують. А коли ми, члени „Провидіня" домагалися, щоби і в „Провидіню" вибирати делегатів, як в У. Н. Союзі, щоб і в „Провидіню" була конвенція, щоб і там мав нарід змогу висказати свої думки через своїх заступників, то наш голос не мав успіху. І чи не краще було би займатися „Провидіню" власними справами і пояснити в своїм органі, чому нема в „Провидіню" конвенції, ніж займатися конвенцією У. Н. Союза? Як відомо, У. Н. Союз стара і сильна організація, яка вже перейшла неодну бурю. Вона може навчити других, як всі народну інституцію. Члени У. Н. Союза це свідомий елемент, виховуваний весь час на тій засаді, що він має все і всюди постояти за правду і своє право. Саме навчені „Свободою" члени „Провидіня" домагалися конвенції, бо хотіли добитися і в „Провидіню" тих самих прав, що їх мають в У. Н. Союзі. Але нічого з того не вийшло. А дотого час вже нам в „Провидіню" перестати давати лекції иншим, а більше дбати про своє добро. А то був редактором д-р Назарук і вчив з рамени „Провидіня", як редагувати „Свободу", а тепер став редактором п. Лотоцький і знову вчить „Свободу". Мабуть доконче хоче докечатися зі своєю наукою такого кінця, як його діждався д-р Назарук.

З Назаруком то ще якось ішло, бо хоч були аргументи, а тепер то вже та наука сходить на таке, що прямо остоїдило читати. А найбільш смішне у тому всьому те, що це учить „Свободу" вміння редагувати той самий п. Володимир Лотоцький, що як бувший редактор „Свободи" дістав в 1920 році від делегатів филаделфійської Конвенції У. Н. Союза **вотум недовіря.**

Вправді п. Лотоцький не видрукував цього в протоколі в „Свободі" і широкий загал членства не знав, або може й до сьогодня цього не знає, але воно так було, а на Річних Засіданню Головного Уряду У. Н. Союза потягано п. Лотоцького до відвічальности за те, що він пропустив це місце, де була згадка про те вотум недовіря, яким його наділили — спокійні і розважні делегати У. Н. Союза.

Свою отже гадку про п. Лотоцького У. Н. Союз вже висказав в найбільш авторитетній і рішучій формі і тому виправдало би п. Лотоцькому залишити в спокою делегатів і Конвенцію У. Н. Союза, бо вони не потребують слухати ради того, кому вже висказали раз вотум недовіря. Вони мають свій розум.

Зате краще би було п. Лотоцькому, коли вже так полюбив конвенції, заінтересувтися справою конвенції тої організації, якої хліб їсть. Але і це було би для нього небезпечним ризиком. Ануж і делегати „Провидіня" дадуть вотум недовіря і що тоді буде?

Провидінець.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВЕСНА, ЛЮДЕ ВЕСНА!

ВЖЕ ПОЧАЛАСЬ! А ми дивимося і дивимося на ту нужду, на то безробіття, на ті вічні страйки. ЧОМУ, бо нам здається, що ми тільки ми з фабричної або майнерської роботи доробимося. ПРИПОВІДКА КАЖЕ, що з фабричної чи майнерської роботи ніхто не доробився і не доробиться. ЩОЖ РОБИТИ? Купити фарму, задумуємо ми чужими. Фарма від фарми далеко. Родина нудиться між чужими, а дитина підросте, втікає до міста.

ЗАТО ЗАЛЕЖИТЬСЯ НА ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ в МИВІЛЬ Н. ДЖ., на передмісті фабричного міста. Кольонія ся, не не звичайна оселя, яких є в Америці тисячі, в котрих властителі, крім хатини, нічого більше не мають, але від 19 літ правильно зорганізована Кольонія, на передмісті Мівіля, Н.Дж., котре числить коло 20,000 населення, а в котрім живе около 200 українських родин, де кождий газда з пародовитої земл, з котрої, плекаючи яриці, або годуючи кури, має гарні доходи.

НА ТИСЯЧУ РОДИН МИ МАЄМО МІСЦЕ, що можуть прселитися, одні попри других. Маємо вже кільки українських бізнесменів, а можна їх ще вдвоє стільки мати, і яка тоді гарна співпраця: Українські фармері і українські бізнесмени — правдиве українське місто. Одним словом, тут українська будучність.

І чому не використати сеї гарної весняної пори та хотяй би з цікавости, не для купна, поїхати та запізнатись з життем наших кольоністів, бо чогось подібного не мали Ви нагоди ще бачити? За інформаціями пишіть до:

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
640 W. Main Street, Millville, N. J.
TEL. MILLVILLE 577.

Нові Українські Колюмбія Рекорди.

NEW COLUMBIA UKRAINIAN RECORDS

ХРИСТОС ВОСКРЕС!
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, Баритон.
12" $1.25 (Христос Воскрес
70001-F (Согласно Заспіваймо
О. К. КІРСТЮК, Баритон
з акомпан. органа і дзвонів.
10" 75¢ (Ангел Вопіяше
27127-F (Плотію Уснум
УКР. ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
Евген Жуковський Баритон і наша Роза Красновська
27166-F (Чому Галю не танцюеш
(Ідеˊ, ідеˊ Зельман
Е. Жуковський і наша Р. Красновська
з акомпан. орхестри.
27167-F (Великодний бовтун, Ч. 1.
(Великодний бовтун, Ч. 2.
Е. ЖУКОВСЬКИЙ І НАША Р. КРАСНОВСЬКА
з акомпан. орхестри.
10" 75¢ (Старости. Часть 1.
27168-F Старости, Часть 2.
УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
12" $1.25 (Коломия не помия, танець.
70014-F (Коломийка на весіллю, танець.
27164-F (Запорожець, полька
(Танець на вигоні
ОРКЕСТРА БРАТЯ "ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ"
Співають: А. Барна і Евгенія Козімор
10" 75¢ (Там на луці зеленій
27162-F (Татуню, Мамуню, цибуля станіла
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, Баритон,
з акомпан. орхестри.
27163-F (Шаслива
(Люлька-Файка
ВОЛ. ДИЛОВ, Бас і О. ЛОТОШИНСЬКА,
з акомпан. орхестри.
27165-F (Спить жінка, тай не чує
(Танцювала риба з раком
(петрушка з пастернаком

Buy these records from your local dealer or order by Mail from nearest dealer and ask for Complete Catalogue.

COLUMBIA PHONOGRAPH COMPANY
New York City

Columbia Records
"NEW PROCESS"
Viva-tonal Recording — The Records without Scratch

"Magic Columbia Notes"

ДОБРА ГОСПОДИНЯ.

Каже жінка свому чоловікови:

— Отже я, чоловіче, хочу, щоб ти полагодав, — напечу тобі пампушків.

— Добре! каже чоловік. — Чом не полагодати.

Довго клопоталася жінка з тістом, та щось не вийшло.

— Ні, — каже вона, — краще я тобі спечу колача, такого гарненького, пластеного.

— Та нехай буде і колач! І то добре.

Підмісила жінка тісто, ліпила, ліпила, знов не пішло діло в лад!

— Ні, — каже жінка. — Перейду, та нехай буде книш.

— А, як буде книш, то хай буде, — сказав чоловік.

Місила, місила жінка знов, та й каже:

— Ні, знаєш що, чоловіче? Нехай буде корж! На що ті питребеньки!..

Розтачала тісто на корж, — а воно вже аж чорне стало! Всадила в піч; пекла, пекла, аж той корж зовсім засох; витягнула, розломила, — половину чоловікови дала, половину собі взяла. Чоловік їсть, аж дивиться, а жінка вгрызла трохи, та й віддала собаці.

— Нехай, — каже, — і Сірко полагодав! Він ще з роду такого доброго не їв!

— Ге! — каже чоловік, — та нехай і мою пайку дойсть, щоб цілий вік памятав!...

Переказала **О. П.**

ДОЇМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ

НА СКРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА

за грудень 1928 року.

ВІДДІЛ 288.

Бр. св. Димитрія в С. Бетлегем, Па.

Жертви з каси відділу, від членів і з представлення проголошено.

Діслано від членів $25.00

Разом $25.00

Музика Стефан $1.00
Ярмник Григорій 1.00
Ярмник Василь 1.00
Білецький Михайло 1.00
Чайка Юрій 1.00
Демків Іван 1.00
Гонтарик Василь 1.00
Гегорацо Михайло 1.00
Лимич Андрій 1.00
Могильський Василь 1.00
Пастерняк Микола 1.00
Старновський Іван 1.00
Мадряга Ілія 1.00
Підгайний Василь 1.00
Малговський Юрій 1.00
Бораковський Стефан 1.00
Дойлюк Теодор 1.00
Каплун Роман 1.00
Каплун Іван 1.00
Загайдак Матвій 1.00
Віхоть Ілія 1.00
Підгурський Стефан 1.00
Коростинський Василь 1.00
Пундяк Пантелеймон 1.00
Коник Андрій 1.00

ВІДДІЛ 303.

Сестр. Успення Пресв. Богородиці в Дерн. Па.

Жертви з каси відділу, від членець і з пушки проголошено.

Діслано від членів $9.00

Разом $9.00

(Поіменного виказу не прислано).

ВІДДІЛ 309.

Тов. Український Клюб в Сетінав. Міш.

Жертви з каси відділу і від членів проголошено.

Діслано з каси відділу $10.00
З пушки 1.75

Разом $11.75

ВІДДІЛ 316.

Тов. Вільні Козаки в Рочестер, Н. Г.

Жертви з каси відділу і від членів проголошено.

Діслано від членів $53.00

Разом $53.00

Батрак Евген $2.00
Андрейців Яким 1.00
Бойко Василь 1.00
Буковський Павло 1.00
Братусь Дмитро 1.00
Скробач Василь 1.00
Стрільець Микола 1.00
Джумак Михайло 1.00
Іванців Василь 1.00
Федьків Василь 1.00
Лазута Іван 1.00
Гуранівський Володимир 1.00
Гарасимишин Теодор 1.00
Гнатів Константин 1.00
Ковтун Петро 1.00
Кучмій Теодор 1.00
Кучмій Василь 1.00
Кучмій Семько 1.00
Кульчицький Константин 1.00
Лапчак Михайло 1.00
Луцишин Михайло 1.00
Лалька Микола 1.00
Ладовський Павло 1.00
Малівовський Михайло 1.00
Магомет Микола 1.00
Мелик Іван 1.00
Мудрик Петро 1.00
Новак Стефан 1.00
Олійчук Іван 1.00
Пригода Якуб 1.00
Плюта Василь 1.00
Паньків Михайло 1.00
Панчишин Яцко 1.00
Ручило Семько 1.00
Романів Іван 1.00
Рудий Терифон 1.00
Юрків Михайло 1.00
Тимошинський Теодор 1.00
Петрів Петро 1.00
Храновський Григорій 1.00
Храновський Гнат 1.00
Полянський Михайло 1.00
Кубарич Микола 1.00
Герега Стефан 1.00
Гой Данило 1.00
Ягуда Михайло 1.00
Яськів Олекса 1.00
Гнатків Василь 1.00
Заболоцький Лука 1.00
Курнів Михайло 1.00
Кулий Теодор 1.00
Новак Семько 1.00

ВІДДІЛ 334.

Тов. ім. Івана Франка в Клівленд, Огайо.

Жертви з каси відділу і від членів проголошено.

Діслано від членів $7.00

Разом $7.00

Третяк Володимир $1.00
Непузинський Василь 1.00
Лазірко Іван 1.00
Давидко Лев 1.00
Старявський Дмитро 1.00
Качоровський Стефан 1.00
Заплоточний Йосиф 1.00

ВІДДІЛ 338.

Бр. св. Петра і Павла в Монесен, Па.

Жертви з каси відділу, від членів і з підприємств проголошено:

Діслано дохід з підприємства ..$10.50
З пушки 1.47

Разом $11.97

ВІДДІЛ 349.

Тов. ім. Тараса Шевченка в Менгіз, Н. Дж.

Жертви з каси відділу, від членів, з підприємства і з пушки проголошено.

Діслано від членів $47.50
З каси відділу 5.00
З пушки 3.25

Разом $55.75

Вербицький Микола $3.00
Шпігера Іван 3.00
Кобилянський Павло 3.00
Кобилянська Марія 3.00
Гарасимяк Микола 3.00
Мартинчук Лев 3.00
Мартинчук Анна 3.00
Набожинський Лука 3.00
Жидовський Матвіяш 3.00
Збарський Семко 2.00
Вербицька Анна 1.00
Куш Марія 1.00
Кусик Андрій 1.00
Хомяк Василь 1.00
Потапчук Лука 1.00
Шевчук Іван 1.00
Жидовський Дмитро 1.00
Жидовська Марія 1.00
Колодій Августин 1.00
Маковський Іван 1.00
Кусик Елисавета 1.00
Федина Дмитро 1.00
Лесик Ілія 1.00
Шкілода Юрій 1.00
Стрілець Петро 1.00
Єник Юрій 1.00
Гарасимюк Євфросина 1.00
Бобич Кость 1.00
Стек Анна 50

ВІДДІЛ 351.

Бр. Покрова Пресв. Богородиці в Нагтера Фолс, Н. Ґ.

Жертви з каси відділу і від членів проголошено.

Діслано дохід із забави $25.00

Разом $25.00

(Дальших буде).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВІ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Виказ жертв на читальню „Просвіти" в Золочеві.

Подаю до відома жертводавців, які зложили датки на читальню „Просвіти" в Золочеві, листа, якого я привіз з собою з краю:

Зібрані дня 23 (н. с.) грудня 1928 р. члени Читальні „Просвіта" на Глиняному Передмістю складають присутньому милому Гостеви з Америки гром. Олексі Присяжному щирий привіт та сердечну подяку за відвідини нашої домівки.

Рівночасно пересилають через Нього щиру подяку всім Жертводавцям читальняної хати, а то: Г. Буксі 5 дол., Г. Яворівському 5 дол., Д. Мединському 5 дол., Г. Бартошикови 5 дол., О. Сембайови 5 дол., М. Федишинови 5 дол., С. Цесельському 5 дол., С. Боднарчукови 5 дол.; Г. Бартковому 3 дол.; М. Боднарчукови 2 дол.; Василеви Пітикови 5 дол., Олексі Пітикови 5 дол.; Катерині Пітиковій 3 дол.; Агафії Пітиковій 2 дол.; незнані 20 дол.; Олександер Присяжний, збірка, 20 дол. Разом 180 долярів.

Зазначені тут 20 долярів я зібрав по підписному листу ч. І. від таких осіб: по 5 дол.: А. Присяжного, С. Присяжного, С. і Олі Сембаїв; Василя і Марії Масників 2 дол.; по 1 дол.: М. Грушкевича, І. Зазуляка і А. Фарштая.

Заразом доносимо, що за зібрані на цю ціль гроші закуплено бляху, згашено вагон вапна, 24 кубічних метрів каміння, зроблено шкіц будови, вимірено і відділено площу, приступлено в члени ново заснованої будівельної кооперативи „Наша Цегольня", котра вже вибудувала на церковнім грунті на Вороняках цегольню з уділом 500 зл. і т. и. Маємо на площі барак, але до будови ще не забрались мося, бо до зимою треба строю, а тут тяжкі часи, а до цього ювилей філії „Просвіти" і на цю память будова Бурси зі збірок. Віра і надія нас не опускають — може з весною розпічнем діло при Божій і людській помочі.

Зі щирим українським привітом" (Слідують підписи).

Я, будучи в моїй фамілійній справі на нашій рідній землі, мав нагоду добре приглянутись нашим гаразди під лацьким обухом і також не проминув заглянути в наші інституції, які ледви животіють. Я оглянув також нашу стару домівку на „Глиняному Передмістю", провірив усе особисто і переглянув усі листи доходів і розходів.

Щодо нашої читальняної будови, то вона, як нам відомо, на ділі вже поволі зачалась, лише задля браку фондів не могла як слід розвинутись. Провізоричний план будови я рівнож розглянув і з собою привіз. Я проголошу його пізніше.

Тепер прошу вас в імени усіх членів нашої громади взятися до допомоги довершенню зачатого діла. Нехай Ляхи знають, що ми, хоч гірко працюємо, але радо свій останній цент даємо на просвітні цілі. Мені рівнож передано до розпродажі цеголки, котрі я по змозі попередавав другим.

Рівночасно кличу Золочівців з місцевости Статен Айленд, Н. Ґ., котрих я не бачу ніде, щоб не оставали позаді.

Гроші в більший сумі прошу висилати прямо до комітету будови на руки професора Сидора Бучацького в Золочеві, або на згадане у долині імя.

За всякими запитами у сій справі звертайтесь до мене, а я радо відповім устно або листовно.

Олекса Присяжний,
170 Belmont Ave., Newark, N. J.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Пожертви на будову читальні „Просвіти" в Жухові.

По 2 підписним листам зібрали свої пожертви такі громадяне: П. Козак 5 дол., М. Насевич 3 дол.; по 1 дол.: д-р П. Дубас, д-р Дубін, о. К. Курилло, М. Дармограй, І. Найда, І. Шегда, Ів. Шегда, М. Шайн, І. Памавсек, О. Шегда, І. Прокопчик, А. Шегда, В. Григорович, П. Маринюк, П. Сірий, В. Занчук, В. Білокур, Ф. Ухнят, І. Лисик, А. Стасюк, Н. Курко, М. Потучко, П. Мельник, М. Сіволак, Д. Кобильник, Ю. Прокопик, Н. Підчемний, В Ухнят, А. Квік, І. Ємбелик, П. Полохайло, М. Петрівський, Т. Гайдучко, І. Ковальчук, Д. Семенюк, А. Гарпуль, М. Дацько, А. Левицька, М. Зінь, М. Бздар, Н. Пелех, Т. Куць, М. Степановичка, С. Язіва, В. Пєрчик, А. Зіминська, І. Ясінчук, М. Шегда; по 75 цент.: В. Дубик, В. Петрик; А. Семен 60 центів; по 50 центів: П. Мусій, В. Дукше, Г. Кримь, М. Козуб, М. Семен, К. Сідорський, М. Цярик, М. Мандзак, М. Кривачка, С. Явас, І. Цінський, І. Гришко, Д. Федоренко, Н. Квасинський, В. Шегда, Н. Н., О. Юрдан, М. Сочпова. Н. Ковальчик, Д. Мельник, І. Корній, Г. Буньо, І. Кушлак, Ю. Пискур, М. Шекула, І. Рябовол, Е. Бігеза, Д. Жиласько, І. Боднар; по 25 ц.: К. Шегда, Некурчук, В. Прибиток, І. Іванейко, Мостович та инші.

Разом зібрано 93 доляри 25 центів. Рішних витрат у звязку зі збіркою було 5 дол. 70 центів.

ДЕНБОРИ, КОНН.

Збірка на інвалідів.

Наша громада дуже мала й не може дорівнюватися своїмі жертвами иншим українським громадам Америки. Але всеж ми стараємося завжди робити для рідної справи все, що можемо.

Ось і тепер наше братство св. о. Миколая, відділ 381 У. Н. Союза, на річних зборах ухвалило перевести збірку поміж членами для допомоги українським інвалідам в Рідному Краю. Жертви дали такі члени братства: Ґ. Вовк, Д. Іванущка, М. Гузій, Т. Харащ, Р. Огінр, М. Маркевич, О. Хванда, М. Лукашкевич, С. Коник, П. Наконечний і С. Сверлюк. Всі зложили по 1 доляровi, що разом дало загальну збірку 11 долярів.

Гроші вислано до краю через Обєднання.

М. Маркевич, секретар.

—o—

ГЕРОЙСЬКА ДІВЧИНА.

Спартанці в історії оставили про себе память сильного й витревалого народа. Передусім же спартанські жінки. Загальновісне є, як то мати-Спартанка, виправляючи сина на війну, каже йому, щоби вернувся з війни зі щитом або на щиті. Історія оповідає нам приміром слідуючу пригоду про геройську Спартанку. Підчас Пельопонезійської війни жовнір на ймення Клеоменес мав іти на війну. Але він був боягуз, тому дезертирував і втік. Він мав сестру. Ця дівчина була стільки відважна, скільки її брат боягуз. Вона ні хвилини не зволікала, лише як перекопалася, що брат дійсно утік, переодяглася в мужеський одяг і під іменем брата явилася в війску. Пішла на фронт, брала участь у всіх боях. Одного дня вона впала ранена і при смерти призналася, що вона дівчина. Дехто скаже, таке діялося в старину, а тепер не діється. Та так не є. Бувае таке й нині. Не будемо згадувати того жіночого баталіона в Росії, що на перші гарматні стріли розбігся. Також українська історія мала досить геройських жінок, прим. Ведмедівська-півна, а також тепер у боротьбі з большевиками прославилася Маруся, яку большевики розстріляли. Тепер французькі газети подають пример про геройську французьку дівчину. Одного селянина з південної Франції покликали в 1914. році до війска. Тимчасом замість на фронт, він утік через Піренеї та постановив там ждати кінця війни. Його сестра, молода дівчина, найшла його військову книжку, обстригла волосся, переодяглася в його військовий однострій та згодилася в баталіоні 95-го французького полка. Зараз після її на фронт, де її приділили в чету полка, який був у лісі Апремон. Брала участь у всіх боях, а в грудні 1914. року була смертельно ранена. Санітети віднесли її на перевязочний пункт і там лікар і священик переконалися, що вона дівчина. Звязані присягою вони задержали це в тайні, відокремили її від инших ранених, а коли померла, похоронили так, що ніхто не знав, що то є дівчина, яка віддала життя за брата дезертира.

З ЖИТТЯ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ЗАДОВОЛЬНІТЬ ВИМОГИ СЕЛЯН.

В Новоросійському є будинок селянина. У цім будинку бувае багато селян. Селяни із станиць більш як на 90 відс. України. Та тільки в цім будинку селяни нічогісінько не може одержати, крім. бо шу та пива, за свої гроші. Відносно того, щоб прочитати газету або журнал, книжечку, взяти чого-небудь культурного — нічогісінько.

На мій погляд, треба в будинках селянина обовязково мати кімнати-читальні, де повинно бути досить літератури, та такої, яка-б задовольнила-б нашого селянина. Селяни просять своєї газети (української), а її чомусь тут не виписують. — **Сименчик** („Червона газета").

—o—

ЗА УКРАЇНСЬКИЙ КЛЮБ У КРАСНОДАРІ.

(В порядку обговорення).

Серед різноманітної по своєму національному складу людности Краснодару*) значне місце займае українське населення. Проте, як це не дивно, організованої культурно-національної роботи для українського населення не ведеться. Звичайно, коли-б ми не підкреслили „організованої", то зробили-б велику помилку, бо як придивитися пильніше, то помітимо, що українська культурна робота, яка-б там вона не була, все-ж таки є.

Основна галузь клюбної роботи — це праця драмгуртків. Таких гуртків українських налічується по Краснодару до десятка. Характерно, російсько - український драмгурток клюбу „Металіст" за один сезон зробив 80 відс. українських постанов. Инші українські гуртки клюбів: будівельників, кустарів, „Нашмен", сельбуд, клюб ім. Крапоткіна то-що, ставили виключно українські песи.

Численність українських гуртків свідчить про те, що тотаж, зацікавлення серед робітників в українській культроботі є. Але на перешкоді стае одна серйозна хиба — нема керівників-режисерів. Через те гуртки працюють кволо, самотужки, часто без ніякого керівництва, вибирають ніякемні песи, а нового не в силі поставити самостійно, і цім знецінюють українське радянське мистецтво взагалі.

Як бачимо, робота вслася та й ведеться стихійно, без жадного догляду з боку керівних органів клюбної роботи.

Які-ж висновки? Висновки тільки одні: в Краснодарі треба організувати український клюб, як то організували грецький, вірменський і инші національности. Всю культурну роботу окремих укрсекцій рівних клюбів слід обєднати під добрим керівництвом.

Тільки так можна і треба зорганізувати роботу, щоб вона була на користь трудящим.

— **К. Мослівець.** — („Червона газета").

*) Столиця Кубані.

ПОДЯКА.

Я, нижше підписана складаю подяку Головному Урядови Українського Народного Союза за скоре виплачення мені запомоги по моїм мужови бл. п. Филимони Саврук, котрий наглo помер 22-го січня 1929.

Я взиваю тих, що не належать до нашої організації, щоби вони вписалися до Українського Народного Союза, бо він дае найскоршу поміч у біді.

Також дякую урядникам і членам місцевого 262 відділу У. Н. С., сусідам і знайомим, що потрудилися при похороні.

Вдова **Олена Саврук** і син **Павло Саврук.**

Аксонія, Конн.

НОВИНА! ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! НОВИНА!

АРТИСТ-БАЛЕТМАЙСТЕР

ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО

відкриває у Филадельфії, Па.

ШКОЛУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНКІВ

Перша практична лекція відбудеться

У ВЕЛИКІЙ САЛІ ТОВ. ГОРОЖАН, 849 НОРТ ФРЕНКЛИН СТ. У ФИЛАДЕЛФІЇ ПА.

У ВІВТОРОК, ДНЯ 5-ГО БЕРЕЗНЯ (МАРТА), 1929 Р.

точно в годині 7-мій вечером:

ВПИСИ ДО ШКОЛИ ПРИЙМАЮТЬСЯ ЩО-ДНЯ:

а) В Адміністрації укр. часопису „АМЕРИКА" при 817 Н. Френклін Ст., у п. менаджера Кирилюка — від 8. год. рано до 7. год. вечером.

б) В Укр. Січовому Домі на 177 Н. Френкліи Ст. — у п. Рибака, від 7. до 9. год. вечером.

в) В салі Укр. Громади при 23-тій вулиці — у господаря п. Івана Слободяна, від 8. год. рано до 7 .год. вечером, а від 7. до 9. год. вечером у секретаря п. Турюта.

г) У господаря великої салі Тов. Горожан при 849 Н. Френклін Ст. — у п. Боросевича від 7. до 9. год. вечером. 51-3

д) При школі підчас навчання танців.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Сим маю честь повідомити Українське Громадянство, що я отворила

МУЗИЧНЕ СТУДІО

де даю лекції на СКРИПЦІ, або на жаданне родичів в їх домі.

Рівночасно на запрошення виступлю на всяких народних Святах, Концертах. — Скрипка-сольо. 37,40,5,51

ЕМІЛІЯ КУЗІВ, 8721 — 146 STREET, JAMAICA, N. Y.

TEL.: JAMAICA 4721.

Dr. N. M. HNATYSHYN

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ

2191 PROFESSOR ST., CLEVELAND, OHIO.

Телефон офісу: ATLANTIC 2084.

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО

ГДАНСЬКА

БЕ ПЕРЕСІДАННЯ

Слідуючі відїзди:

ЕСТОНІЯ ..... Марта 16.
ПОЛЬОНІЯ ... Марта 26.

По дальші информації голоситися до місцевих агентів або пишіть до:

BALTIC AMERICAN LINE
8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ моєї жінки брата Василя Григорія з Вергон Вест Вірджінія в році 1925 і 26. два роки не маю відомости про него. Хто бо про него знае, або він сам, нехай зголоситься на адрес: 49-52

WASYL MOSKALUK,
48 Clifford St., Buffalo, N. Y.

КУПИТЬ ФАРМУ вprocт від властителя. Фарма 127 акрів, гарна, рівна земля, будинки з гpод, великий ліс, Сусіди Українці. Ціна $2200, готівкою $500. Голоситись до 51-53

S. MORANSKI,
Box 147, Binn. N. Y.

НА ПРОДАЖ ФАРМА 37 акрів, земля урожайна; 6 кімнат дім, стайня на 6 штук худоби, шопа, анаряддя, 3 курники, кошниця, будинок для держання корму для курей, будинок для держання курий, фарма при добрій дорозі і залізниці, миля до стації, школи і церкви, де ходять діти. Ціна $3,000. Голосить до: 49-53

WASYL GNIESCO,
HENDERSON, MD.

ВЗОРИ канва, нитки до вишивання D. M. C. і стемпованої речи. Пишіть по каталог до:

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York. N. Y.

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.

Деревця овочеві (щепи) всякого роду, рівнож дерева тінисті, корчі оздобні, рожі, виногради, живоплоти і т. п. Усі дерева в інспектовані через State Mass. і гарантовані, що як котре не прийметься, дається безплатно другe. Пишіть по цінник: 39—

SHABAN NURSERY,
27 ARTISAN STREET,
WILLIMANSETT, MASS.

УКРАЇНСЬКА КВІТЯРНЯ

— під числом —
125 EAST 7th ST., NEW YORK CITY

поручує цвіти на всі нагоди як на: гарні букети на весілля, вінці погребові, а також вінки цінні вазонові, як: рожі, лілії, цвіти і т. і много иншим.

Замовлення виконує скоро і цінн уміркований.

Поручаючися ласкавій памяти, остаюсь з поважанием 42—

Ів. Д. М. Колісник, власт.
TOMPKINS SQUARE FLORIST.

ПРОДАЄ ДОМИ

В МІСТІ НЮ ЙОРКУ

Українська фірма

S. FESOLOWICH & N. KORZISTY,
EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16—

Feen-a-mint
The Laxative You Chew Like Gum
No Taste But the Mint
At Druggists—15c, 25c

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

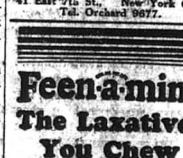

ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568